

ברית ערבות מואב

The Covenant in the Plains of Moav

(1) מגילה ל"א ע"ב

אמר אביי לא שנו אלא בקללות שבתורת כהנים אבל קללות שבמשנה תורה פוסק מאי טעמא הללו בלשון רבים אמורות ומשה מפי הגבורה אמרן והללו בלשון יחיד אמורות ומשה מפי עצמו אמרן.

(2) ויקרא כו:מו

אלה החקים והמשפטים והתורות אשר נתן ה' בינו ובין בני ישראל בהר סיני ביד משה:

(3) שמות יט, ג-ו

(ג) ומשה עלה אלה האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: (ד) אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על פנפי נשרים ואבא אתכם אלי: (ה) ועתה אם-שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את-בריתי והייתם לי סגלה מקלהעמים כילי בל-הארץ: (ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל:

(4) שמות טו, כה-כו

(כה) ויצעק אלה ויורדו ה' עין וישלך אלהמים ומתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו: (כו) ויאמר אם-שמוע תשמע לקולו ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל-חקיו בל-המחלה אשר-שמתי במצרים לא-אשים עליך כי אני ה' רפאך:

(5) דברים כו, טז-יט

(טז) היום הזה ה' אלהיך מצוץ לעשות את החקים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך: (יז) אתה ה' האמרת היום להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו ולשמור חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע בקולו: (יח) וה' האמירך היום להיות לו לעם סגלה כאשר דברך לך ולשמור כל מצותיו: (יט) ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך עם קדוש לה' אלהיך כאשר דבר:

(6) דברים כח, א-יט

(א) והיה אם-שמוע תשמע בקול ה' אלהיך לשמור לעשות את-כל מצותיו אשר אנכי מצוץ היום ונתתך ה' אלהיך עליון על כל-גויי הארץ: (ב) ובאו עליך כל-הברכות האלה והשיגך פי תשמע בקול ה' אלהיך: (ג) ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה: (ד) ברוך פרי בטנך ופרי אדמתך ופרי בהמתך שגר אלפך ועשתרות צאנך: (ה) ברוך טנאך ומשארתך: (ו) ברוך אתה בבאך וברוך אתה ביצאתך: (ז) יתן ה' את-איביך הקמים עליך נגפים לפניך בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה דרכים ינוסו לפניך: (ח) יצו ה' אתך את-הברכה באסמך ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר-ה' אלהיך נתן לך: (ט) יקומך ה' לו לעם קדוש כאשר נשבע לך כי תשמור את-מצות ה' אלהיך והלכת בדרכיו: (י) וראו כל-עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו מורך: (יא) והותרך ה' לטובה בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיך לתת לך: (יב) יפתח ה' לך את-אוצרו הטוב את-השמים לתת מטר-ארצך בעתך ולברך את כל-מעשה ידך והליות גוים רבים ואתה לא תלוה: (יג) ונתתך ה' לראש ולא לזנב והיית רק למעלה ולא תהיה למטה כית-שמע אל-מצותו ה' אלהיך אשר אנכי מצוץ היום לשמור ולעשות: (יד) ולא תסור מפל-הדברים אשר אנכי מצוה אתכם היום ימין ושמאל וללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם: (טו) והיה אם-לא תשמע בקול ה' אלהיך לשמור לעשות את-כל מצותיו וחקותיו אשר אנכי מצוץ היום ובאו עליך כל-הקללות האלה והשיגוך: (טז) ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה: (יז) ארור טנאך ומשארתך: (יח) ארור פרי בטנך ופרי אדמתך שגר אלפך ועשתרות צאנך: (יט) ארור אתה בבאך וארור אתה ביצאתך...

(7) דברים כח, טז-טז

(טז) בַּבֶּקֶר תֹּאמְרוּ מִיִּיתֵן עָרֵב וּבְעָרֵב תֹּאמְרוּ מִיִּיתֵן בְּקָר מִפְּחַד לְבַבְךָ אֲשֶׁר תִּפְחַד וּמִמְרֹאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה: (סח) וְהִשִּׁיבְךָ ה' מִצַּרִּים בְּאֵיזֹת בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ לֹא תִזְכֶּיָּה עוֹד לְרֵאִתָּה וְהִתְמַפְרֵתְּ שֵׁם לֹאִיבֶיךָ לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת וְאִין קָנָה: (סט) **אלה דברי הברית אשר-עשה ה' את-משה לכת את-בני ישראל בארץ מואב מלכד הברית אשר-כרת אתם בחרב:**

(8) דברים כט, ט-יד

(ט) אַתֶּם נֹצְצִים הַיּוֹם בְּלִבְכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם רְאִשִׁיכֶם שְׂבִיטִיכֶם זְקִינִיכֶם וְשִׁטְרִיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: (י) טַפְסֶם נְשִׁיכֶם וּגְרֶךְ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחְנֶיךָ מִחֻטָּב עֵצֶיךָ עַד שֹׂאֵב מִיַּמֶּיךָ: (יא) **לְעַבְרֶךָ בְּבְרִית ה' אֱלֹהֶיךָ וּבְאַלְתּוֹ** אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ כָּרַת עִמָּךְ הַיּוֹם: (יב) לְמַעַן הִקִּים אֶתְךָ הַיּוֹם לֹא לְעַם וְהוּא יִהְיֶה לָךְ לְאֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּךְ וּכְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: (יג) וְלֹא אֶתְכֶם לְבַדְכֶם אֲנֹכִי כָּרַת אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאֱלֹהִים הַזֹּאת: (יד) **כִּי אֶת־אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה עִמָּנוּ עִמְדוּ הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֶת אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֹה עִמָּנוּ הַיּוֹם:**

(9) דברים ה, א-ג

(א) וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹתָם: (ב) ה' אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֶרֶב: (ג) **לֹא אֶת־אֲבֹתֵינוּ כָּרַת ה' אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אֲתָנוּ אֲנַחְנוּ אֱלֹהִים פֹּה הַיּוֹם בְּלִנּוּ חַיִּים:**

(10) דברים כט, כג-כז

(כג) וַאֲמָרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מֶה עָשָׂה ה' כִּכָּה לְאַרְצָךְ הַזֹּאת מִה חֲרִי הָאֵף הַגָּדוֹל הַזֶּה: (כד) וַאֲמָרוּ **עַל אֲשֶׁר עֹזְבוּ אֶת־בְּרִית ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאֹ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:** (כה) וַיִּלְכוּ וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם: (כו) וַיַּחֲרֹף ה' בְּאַרְצָךְ הַהִוא לְהִבְיֵא עֲלֶיךָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַזֶּה: (כז) וַיִּתְּשֶׁם ה' מֵעַל אֲדַמְתֶּם בְּאֵף וּבַחֲמָה וּבְקִצְף גָּדוֹל וַיִּשְׁלַכְם אֶל־אֶרֶץ אַחֲרַת בְּיּוֹם הַזֶּה: (כח) הַנִּסְתָּרוֹת לָה' אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד־עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

(11) דברים ל, א-ה

(א) וַיְהִי כִּי־בָאוּ עֲלֶיךָ כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֶיךָ וְהִשְׁבַּתְּ אֶל־לְבַבְךָ בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְיוּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה: (ב) וְשִׁבַּתְּ עֲדָה אֱלֹהֶיךָ וּשְׁמַעַת בְּקוֹלוֹ כֹּל אֲשֶׁר־אָנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם אֵתְךָ וּבְנֶיךָ בְּכָל־לְבַבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: (ג) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוֹתֶךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וּקְבַצְךָ מִכָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְיַעְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה: (ד) אִם־יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצְהַ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבַּצְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: (ה) וְהִבְיֵאךָ ה' אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יִרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וַיְרַשְׁתָּהּ וְהִיטְבַּךְ וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ:

(12) דברים לא, טז-יז

(טז) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּךְ שֹׁכֵב עִם־אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעַם הַזֶּה וְזָנְהוּ אַחֲרָיו אֱלֹהֵי גֹרֵה־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בֹא־שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וְעֹזְבֵנִי וְהִפֵּר אֶת־**בְּרִיתִי** אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ: (יז) וַיַּחֲרֶה אֵפִי בּוֹ בַיּוֹם־הַהוּא וְעֹזְבֵתַיִם וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה לֹאֲכֹל וּמִצָּאָהוּ רְעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לֹא עַל כִּי־אִין אֱלֹהֵי בְּקֶרְבִי מִצָּאוֹנִי הָרְעוֹת הָאֵלֶּה: (יח) וְאֲנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל־הָרְעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים: (יט) וְעַתָּה כְּתַבּוּ לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת וּלְמַדְתָּה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁמְחָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעַד בְּבִנְיֵי יִשְׂרָאֵל:

(13) דברים לב

(א) האוינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי: (ב) יערף כמטר לקחי תגל כטל אמרתי בשעירם עלידשא וכרביבים עליעשב: (ג) כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו: (ד) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא: (ה) שחת לו לא בניו מומם דוד עקש ופתלהל: (ו) הלה תגמלו זאת עם נבל ולא חכם הלא הוא אביך קנך הוא עשך וכנגך: (ז) זכר ימות עולם בינו שנות דר-ודר שאל אביך ויגדך ויגניך ויאמרו לך: (ח) בהנחל עליון גזים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל: (ט) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו: (י) ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמון וסבבנהו יבוננהו יצננהו באישון עינו: (יא) כנשך יעיד קפו על-גזוליו ורחף יפרש כנפיו יקחהו ישאהו על-אברתו: (יב) ה' בדר ינחנו ואין עמו אל נכר: (יג) ירפבהו על-במותי במתי ארץ ויאכל תנובת שדי וינקהו דבש מפלע ושמן מחלמיש צור: (יד) חמאת בקר וחלב צאן עסחלב פרים ואילים בניבשן ועתודים עסחלב פליות חטה ודס-ענב תשתה-חמור: (טו) וישמן ישרון ויבעט שמנת עבית כשית ויטש אלוה עשהו וינבל צור ישעתו: (טז) יקנאהו בזרים בתועבת יכעיסהו: (יז) יזבחו לשידים לא אלה אלהים לא ידעום חדשים מקרב פאו לא שערום אבותיכם: (יח) צור ילדך תשי ותשבח אל מחללך: (יט) וירא ה' וינאץ מכעס בניו ובנתיו: (כ) ויאמר אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם כי דוד תהפכת המה בניס לא-אמן בס: (כא) הם קנאוני בלא-אל בעסוני בהבליהם ואני אקניאם בלא-עם בגוי נבל אכעיסם: (כב) כיראש קדחה באפי ותיקד עד-שאול תחתית ותאכל ארץ ויבלה ותלהט מוסדי הרים: (כג) אספה עלימו רעות חצי אכלה-בם: (כד) מזו רעב ולחמי רשף וקטב מירי ושוך בהמת אשלח-בם עסחמת זחלי עפר: (כה) מחויך תשכל-חרב ומחרדים אימה גס-בחור גס-בתולה יונק עס-איש שיבה: (כו) אמרתי אפאיהם אשביה מאנוש זכרם: (כז) לולי בעס אויב אגוד פרי-ינברו צרימו פרי-אמרו ידנו רמה ולא ה' פעל כל-זאת: (כח) כירגוי אבד עצות המה ואין בהם תבונה: (כט) לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריהם: (ל) איכה ירדף אחד אלה ושנים יניסו רבבה אסלא כירצורם מכרם וה' הסגירם: (לא) כי לא כיעורנו צורם ואיבינו פלילים: (לב) כירמפן סדם גפנם ומשדמת עמדה ענבמו ענבירוש אשכלת מודת למו: (לג) חמת תניגם יינם וראש פתגם אכור: (לד) הלא הוא כמס עמדי חתום באוצרתי: (לה) לי נקם ושלם לעת תמוט רגלם כי קרוב יום אידם וחש עתדת למו: (לו) כירדין ה' עמו ועל-עבדיו יתנחם כי יראה כיראזלת יד ואפס עצור ועזוב: (לז) ואמר אי אלהימו צור חסיו בו: (לח) אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם יקומו ויעזרכם יהי עליכם סתרה: (לט) ראוו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מצייל: (מ) כיראשא אל-שמים ידי ואמרתני חי אנכי לעולם: (מא) אס-שנותי ברק חרפי ותאחו במשפט ידי אשיב נקם לצדי ולמשנאי אשלם: (מב) אשר כיר חצי מדם וחרפי תאכל בשר מדם חלל ושבחה מראש פרעות אויב: (מג) הרנינו גזים עמו כי דס-עבדיו יקום ונקם ישיב לצדיו וכפר אדמתו עמו:

(מד) ויבא משה וידבר את-כל-דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן-נון: (מה) ויכל משה לדבר את-כל-הדברים האלה אל-כל-ישראל: (מו) ויאמר אלהם שימו לבבכם לכל-הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצום את-בניכם לשמור לעשות את-כל-דברי התורה הזאת: (מז) כי לא-דבר רק הוא מכם כיר הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים על-האדמה אשר אתם עברים את-הירדן שמה לרשתה:

(מח) וידבר ה' אל-משה בעצם היום הזה לאמר: (מט) עלה אל-הר העברים הזה הר-נבו אשר בארץ מואב אשר על-פני ירחו וראה את-ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאחזה: (נ) ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל-עמך כאשר-מת אהרן אחיך בהר ההר והאסף אל-עמיו: (נא) על אשר מעלתם כי בתוך בני ישראל בכי-מריבת קדש מדבר-צן על אשר לא-קדשתם אותי בתוך בני ישראל: (נב) כי מנגד תראה את-הארץ ושמה לא תבוא אל-הארץ אשר-אני נתן לבני ישראל: